

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fvldensivm Antiqvitatvm Libri III.

Brouwer, Christoph

Antverpiæ, 1612

Cap. XVII. Iuramentorum symbola, & stella pensilis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39712

Et or, si tuam videris vitam concordare præceptis, orans pro scriptore, codicem redde domino suo.

Hac verba sancti patris reperta sunt in fine Regule, quam ipse manibus suis propriis scripsit; & S. Mauro, cum eum ad Gallias mitteret, tradidit: quæ Dominus ac venerabilis Abbas N. cum apud maius monasteriũ Turonense, in eadem Regulâ, quæ ibi pro reliquiis seruatur, inuenisset, rogauit sibi apud Cluniacum transmitti; & in hac Regulâ nostrâ, pro amore ipsius sanctissimi patris nostri, iussit studiosè describi.

*Ruthardus: is monasteriũ B. Virg. reformauit, cuius hic MS.

CAPVT XVII.

Juramentorum Symbola. & Stella pensilis notatio.

MEMORATV quoque dignus orbis, medio pavimento principis ecclesiæ, in eminenti saxo descriptus; in coe ex are fulx visuntur quatuor manus, in totidem porrectæ plagas, digitis eum in modum conformatis, quo solet, dum sacramento rogati alicuius in verba iuramus, & sacra contingimus.

Symboli talis admodum est imago.

Y 3

Notio:

veri
quitate
nes.
V

Notionem inquisuimus, sed litteris certis nihil adhuc comprehensum eruius. Ex famâ tamen & traditione veterum, plerique interpretantur, quatuor prouinciarum, puta Thuringiæ seu Hassiæ, Wederauiæ, Saxoniam, Boiariæ debita huic Ecclesiæ sacramenta notari; quarum magnates principesque hoc iurisiurandi ritu fidem & obsequia olim adstrinxerint, & se eius fore defensores professi sint. Et accipit hæc interpretatio ex vicinâ Hersfeldensi ecclesiâ lucem: vbi in fastigio basilicæ longè supra tectum prominet inaurata manus iurantis gestu, exerto cum indice medio digito. Quam rem coram percontatus, accipiebam à fide dignis, *Symbolum esse Luduici ac Lotharij Imperatoris, qui monasterij & ecclesiæ tutelam promississent.*

Extat item Fuldæ in sepulchretis primariæ ædis illustris viri SEMONIS LAICI DE SLITSE monumentum, sculptura lapidis propè detriti, in quo Goertziorum scutum gentilitium, & annexa crux, cui manus è nubibus emicans, iurantis ritu, incumbit, cum huius scripturæ vestigiis:

DEXTERA DN̄I FECIT VIRTVTEM.

Vbi & Symboli nota, & Laici titulus, indicât nobili capiti magnas fuisse causas, cur spreto sæculo se S. Bonifacio manciparet.

Iam age: stellæ benè vastum, & radio pyramidali contextum opus, lultremus; quod, si, vt narrant, antiquitus hac magnitudine ex auro constructum fuit, ingens sanè pretij pondus habuit. Pendet è summo templi tholo ferrea machina funibus in-nexa, quorum regimine sponte voluitur, & radiatim fabrefacta in modum stellæ, nolis ornatur & tintinnabulis, ordine & serie quadam affixis, itaque dispositis, vt vbi certo libramento gy-ratur stella, tinnitu variò ceu harmonico perfonet basilica; & oc-cinente vel choro, vel organo, aures iucundè quidem permul-cet. Inuentum operis ad S. Bonifacium fama refert. Ego, dum multa peruestigo, in codice scripto nō antiquissimo, ita reperi: *Tempore sancti Bonifacij Archipræsulis Regina Angliæ N. idolola-tra stellam auream adorauit pro Deo: quam Reginam S. Bonifacius ad fidem Catholicam conuertit. & in signum ac memoriam, fecit rotam auream, & vsque hodie in medio Ecclesiæ Fuldensis pendens cernitur.* Nec mirum, aureo iam sæculo dudum euoluto, stellam hanc denique factam aheneam aut ferream. In orbe, qui axis mo-

Goertzia
sirps.

Stella pens-
sa.

NONI

ε Y

diolo

diolo proximus, vnciales procusæ litteræ, quæ operis conditi
tempus loquuntur:

ANNO DOMINI MILLESIMO QUADRINGENTESIMO XIII.

CAPVT XVIII.

De curâ mortuis impertitâ, & defunctorum epitaphiis.

RELIGIOSVM Ethnicis erat, si ad mentionem defunctorum non statim testarentur memoriam eorum ab se non sollicitari. Verum huius nos superstitionis securi, neque *δυσφορμια* mortis, neque tristi omine mortalitatis, pacem defunctorum lædi putamus. Quin hos potius in profanis censemus, qui diem eis æternum insitio & letheo somno diffindere, & vitam, quantum in ipsis, post funera eripere, inter arcana fidei suæ ponunt. Opportunè venit in manus epistola Custodis monasterij Fuldenis ante centum amplius annos scripta, ad Decanum monasterij sancti Xisti in Holtzkirichâ: qui cum alia ei quæsitâ proponebat, quibus is eruditè respondit, tum præcipuè cognoscere cupiit, quid muneris & officij monasterium principale defunctis impertiret. Rescribit itaque Custos, hoc inolese moris, vt quem Deus ex hac vitâ Sacerdotem euocarit, huic sacrificio trino, vnoque Psalterio, iusta persoluta censeantur. Qui ordinis illius exors vixerit, ei ternis vigiliis cum Psalterio parentari. Porrò nomen defuncti in ephemeridem referri, vt inde exemptum aliquando veniat in notitiam eorum, quibuscum sit suffragiorum & orationum inita societas. Quippe id moribus receptum antiquis, septennio quoque descripta schedis defunctorum nomina, omnem in partem traici: quo tempore Rotulario id curæ mandatur, vt confederata monasteria obeat; penes singula, memoriæ & officij causâ, defunctorum titulos relinquat, piisquæ suffragiis eorum, pro fœderis icti sanctimoniâ, commendet. Id verò hîc ritus extitisse peculiare; vt, qui monachus humanis excessisset, ad funeris vique Tricesimam, ceu superstes itidem esset, cibi sui dimensum acciperet; & portio hæc, seu præbenda, vt nuncupant, eius nomine

Plin. lib. 28. c. 2.

Orationum
pena pro defunctis.

Communicatio suffragiorum.

Rotularij munus.

Elemosyna pro defunctis peculiaris ritus.

mine